

Viinijärven koulun lämmitysjärjestelmän valinta

Elinympäristölautakunta 16.01.2024 § 14

Viinijärven koulun suunnittelu on edennyt tavoiteaikataulun mukaisesti ja koulun rakennuslupasuunnitelmaluonnokset ja koulun rakennusteknisten töiden alustava kokonaiskustannusarvio 8 222 000 € hyväksyttiin valtuustossa 18.12.2023 § 76. Valtuustolle esitetystä rakennusteknisten töiden alustavassa kokonaiskustannusarviossa oli lämmitysjärjestelmän kustannus 250 000 €.

Koulutontille teetettiin TRT-mittaukset ja EED-simuloinnit, jotta voitiin laskea tarkemmat maalämpöjärjestelmien kustannukset. Selvitysten jälkeen päätettiin laatia tarkempi vertailuraportti. Tarkempi vertailuraportti tehtiin kahden järjestelmän maalämmön ja pellettijärjestelmän välillä. Viinijärven koulun laajennuksen ja peruskorjauksen lämmitysjärjestelmän lämmöntuottolaitevertailu esiteltiin suunnittelu- ja ohjausryhmän kokouksessa 8.1.2024.

Selvitysraportin mukaan koulun lämmitysjärjestelmän investointikustannukset nousevat valtuuston hyväksymästä raamista pellettijärjestelmän osalta 103 000 € ja maalämmön osalta 410 000 €. Toisalta maalämmön osalta on 25 vuoden käyttökustannukset yli 1,7 milj € edullisemmat kuin pelletillä.

Maalämpövaihtoehdossa pihalle rakennettaisiin 32 maalämpökaivoa ja kanaalit sekä lämmönjakeluhuone rakennettaisiin nykyiseen Taitola-rakennukseen. Pellettivaihtoehdossa rakennettaisiin uusi lämpökeskusrakennus tontille irti muusta rakennusmassasta sekä tarvittavat kanaalit. Valitun lämmitysjärjestelmän rakentamistyöt tulee saada alkuun kesällä 2024, jotta päiväkotij- ja koulutoiminta voidaan turvata lämmityskauden alkaessa elo-syyskuussa.

Elinympäristöpalvelut sekä hankkeen ohjausryhmä pitää koulun maalämpöratkaisua parhaana lämmitysjärjestelmänä muun muassa kokonaisedullisuuden, huoltovarmuuden sekä kestäväen kehityksen näkövinkkelistä. **Alla on esitetty selvitystyön pohjalta laaditut investointi- ja energia-/huoltokustannukset yhteensä 25 vuodelle.**

	<u>Maalämpö</u>	<u>Pelletti</u>
- investointikustannus	660,000,00 €	353,000,00 €
-energia-/huoltokustannus / 25 vuotta	228,750,00 €	1,931,575,00 €
-kokonaiskustannukset	888,750,00 €	2,284,575,00 €

Vaikutusten arviointi	Maalämpö edistää Liperin kestävän kehityksen ohjelmaa ja HINKU kunnan tavoitteita ja on käyttökustannuksiltaan huomattavasti pellettijärjestelmää edullisempi.
Valmistelija	Tekninen johtaja
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta hyväksyy ja esittää edelleen kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi, että Viinijärven koulun lämmitysjärjestelmäksi valitaan maalämpö.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	kunnanhallitus
Lisätietoja	tekninen johtaja p. 050 467 3533

Kunnanhallitus 05.02.2024 § 25

169/10.03.02.01/2022

Elinympäristölautakunnan kokouksen (16.1.2024) jälkeen Viinijärven koulun maalämpöjärjestelmän rakentamisesta pohjaveden muodostumisalueelle on pyydetty lausunto Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto saatiin 29.1.2024 ja siinä todetaan muun muassa seuraavaa:

”Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ohjeessa (21.5.2021, POKEY/1076/2020) esitetyn nykykäytännön mukaisesti pohjavesialueelle suunniteltu energiakaivohanke vaatii aina vesilain mukaisen luvan, koska hankkeesta voi aiheutua vesilain (587/2011) 3 luvun 2§:n 1 momentin mukaisia seurauksia. Hankkeesta ei saa ennalta arvioituna aiheutua ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 §:n (pohjaveden pilaamiskiello) vastaisia seurauksia. Pohjaveden pilaamiskiellosta poikkeamiseen ei voida myöntää lupaa. Vesilain mukaista lupaa voi hakea Itä-Suomen aluehallintovirastosta.”

Lausunnossa mainitaan myös, että *”ELY-keskuksen käsityksen mukaan vesilain mukaisen luvan myöntämisen edellytykset varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella ovat yleisesti vähäiset. Tässä tapauksessa kohde sijoittuu varsinaisen pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolelle, mutta kuitenkin sen välittömään läheisyyteen ja kaivoja on suunniteltu merkittävä määrä, 32 kpl. Viime vuosien aikainen lupa- ja oikeuskäytäntö on mennyt siihen suuntaan, ettei energiakaivohankkeelle useissa tapauksissa myönnetä vesitalouslupaa pohjavesialueelle. Esimerkiksi Länsi-Suomen*

aluehallintovirasto on päätöksellään 15.12.2023 (nro 170/2023, dnro LSSAVI/8421/2023) hylännyt hakemuksen äänestyksellä energiakaivohankkeelle (162 energiakaivoa) pohjavesialueen reunalla (liite). Pirkanmaan ELY-keskuksen välittämän Vaasan hallinto-oikeuden tiedon mukaan em. hylkäävästä päätöksestä ei ole jätetty valitusta, ts. päätös on lainvoimainen. Yleisesti voidaan todeta, että vesilain mukaisen luvan saaminen energiakaivohankkeelle pohjavesialueella on epävarmaa.”

Lupaprosessin kestoksi on arvioitu 6-12 kuukautta, mikä tarkoittaisi kouluhankkeen aloittamisen viivästyttämistä vuodella tai väliaikaisen lämmitysjärjestelmän hankintaa. Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnon pohjalta ei ole tarkoituksenmukaista lähteä hakemaan energiakaivoille vesilain mukaista lupaa Itä-Suomen aluehallintovirastolta, vaan koulun lämmitysjärjestelmän suunnittelua kannattaa jatkaa vertailussa olleen pellettijärjestelmän pohjalta.

Asian oheismateriaalina ELY:n lausunto sekä pohjavesialueen energiakaivohankkeisiin liittyvää ELY:ltä saatua ohjeistusta ja käytäntöä.

Esittelijä	Vs. kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että Viinijärven koulun lämmitysjärjestelmäksi valitaan pellettijärjestelmä. Eero Reijonen poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (syy: intressijäävi).
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote Lisätietoja	elinympäristöpalvelut tekninen johtaja p. 050 467 3533